

הבשורה על־פי מרקוס

דבר־הבשורה

תשפ"א

2021

ירושלים

מבוא

הבשורה על-פי מרקוס נכתבה בתקופת בית שני, בערך בשנת 50 לספירה. מחבר הבשורה, יוחנן-מרקוס, היה יהודי יליד ירושלים. הוא כתב על חיי ישוע מנצרת בתקופת שליחותו. בחלק הראשון הוא מספר על מעשיו של ישוע בגליל; בחלק השני הוא מתאר בפרטי פרטים את עלייתו לירושלים בחג הפסח, ואת האירועים שהובילו למותו.

על-פי הבשורה, העם היה חלוק ביחסו אל ישוע. המונים התפעלו מתורתו, נדהמו ממעשיו, והלכו אחריו. ואילו אחרים פחדו ממנו כיוון שהוא ערער את המצב החברתי והרוחני מיסודו. ובכן, האומנם הוא בא למרוד בהנהגה הדתית או בשלטון הרומאי? מה הייתה מטרתו האמיתית של ישוע?

קריאת הבשורה על-פי מרקוס היא הזדמנות להכיר את דמותו החידתית והשנויה במחלוקת.

הבשורה על-פי מרקוס

קול קורא במדבר

ראשית הבשורה של ישוע המשיח, בן-האלוהים,
ככתוב בנביאים:

”הנני שולח מלאכי לפניך, ופינה דרכך לפניך;
קול קורא במדבר: ‘פִּנּוּ דֶרֶךְ ה’, יִשְׂרוּ מִסִּילוֹתַי.”

יוחנן בא, והיה מטביל במדבר ומכריז על טבילה של תשובה לשם סליחת חטאים. ויצאו אליו כל ארץ יהודה ויושבי ירושלים, וכולם נטבלו בידי בנהר הירדן והתוודו על חטאיהם. ויוחנן היה לבוש שֵׁעָר גמלים וחגורת עור למותניו, ואכל חגבים ודבש בר. והכריז ואמר: ”זה שבא אחריי חזק ממני, ואני אינני ראוי להתכופף ולהתיר את שרוכי נעליו. אומנם אני הטבלתי אתכם במים, ואילו הוא יטביל אתכם ברוח הקודש.”

בואו של ישוע

ויהי בימים ההם, וישוע בא מנצרת אשר בגליל ונטבל בידי יוחנן בירדן. ומיד בעלותו מן המים ראה את השמיים נקרעים ואת הרוח יורדת עליו כיונה. ויצא קול מן השמיים: ”אתה בני, האהוב. בך חפצתי!”

ומיד הוציאה אותו הרוח אל המדבר. ושהה שם במדבר ארבעים יום, מתנסה בידי השטן. והיה עם חיות השדה; והמלאכים שירתו אותו.

תחילת השליחות בגליל

ולאחר שיוחנן הוסגר, בא ישוע לגליל והכריז על בשורת מלכות האלוהים ואמר: "מָלְאָה הַעֵת וקָרְבָּה מַלְכוּת הָאֱלֹהִים! חֲזְרוּ בַתְּשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ בַבְּשׂוּרָה!"

וכאשר התהלך על שפת ים הגליל, ראה את שמעון ואת אנדרי, אחי שמעון, משליכים מכמורת לים; כי דיגיגים היו. ואמר להם ישוע: "בואו אחריי ואעשה אתכם לדייגי אדם." ומיד עזבו את הרשתות שלהם והלכו אחריו. ומשם הלך מעט הלאה וראה את יעקב בן זֶבְדִי ואת יוחנן אחיו. גם הם היו בסירה, מתקנים את הרשתות שלהם. ומיד קרא להם. והם עזבו את זֶבְדִי אביהם בסירה עם השכירים, והלכו אחריו.

גירוש רוחות וריפוי רבים בכפר נחום

ובאו לכפר נחום. ומיד בשבת נכנס לבית הכנסת ולימד. והאנשים נדהמו מתורתו, כי הוא לימד אותם כמו בעל סמכות ולא כמו הסופרים.

והיה בבית הכנסת שלהם איש אחוז רוח טמאה. והוא זעק ואמר: "הווי! מה לנו ולך, ישוע מנצרת? האם באת להשמיד אותנו? אני יודע מי אתה – אתה קדוש־האלוהים!"

וגער בה ישוע ואמר: "שתקי וצאי ממנו!" והרוח הטמאה סלטלה את האיש וצעקה בקול גדול, ואז יצאה ממנו.

וכולם השתאו כל כך, עד כי שאלו זה את זה ואמרו: "מה

זאת? מה התורה החדשה הזאת, שאפילו על הרוחות הטמאות הוא מצווה בסמכות, והן נשמעות לו?" ומיד יצא שמעון בכל אזור הגליל.

ומיד יצאו מבית הכנסת ונכנסו לביתם של שמעון ואנדרי עם יעקב ויוחנן. וחמותו של שמעון שכבה קודחת מחום, ומיד הם סיפרו לו עליה. וניגש אליה, ואחז בידה, והקים אותה; ומיד ירד לה החום, והיא שירתה אותם.

ובבוא הערב, עם שקיעת החמה, הביאו אליו את כל החולים ואחוזי השדים; והעיר כולה נאספה בפתח הבית. והוא ריפא רבים שהיו חולים במחלות שונות וגירש שדים רבים. ולא נתן לשדים לדבר, כי הם ידעו מי הוא.

מסע הכרזה בגליל

והשכם בבוקר, הרבה לפני עלות השחר, הוא קם, ויצא, והלך למקום שומם, ושם התפלל. ושמעון והאנשים אשר איתו חיפשו אחר עקבותיו. וכאשר מצאו אותו, אמרו לו: "כולם מחפשים אותך."

ואמר להם: "בואו נלך אל העיירות הקרובות כדי שאכריז על בשורת מלכות האלוהים גם שם, כי לשם כך יצאתי." והכריז בבתי הכנסת בכל הגליל וגירש את השדים.

טיהור איש מצורע

ובא אליו איש מצורע, והתחנן לפניו, וכרע על ברכיו לפניו, ואמר לו: "אם אתה רוצה, תוכל לטהר אותי."

ונכמרו רחמי ישוע עליו והושיט את ידו, ואז נגע בו ואמר: "רצה אני; היטהר!" ובדָּבְרוּ מִיד סרה ממנו הצרעת, והוא נטהר. והתרה בו ומיד שילח אותו ואמר: "שים לב: אל תגיד דבר לאיש, אלא לְךָ, הראה עצמך לכוהן והקרב עבור טיהורך את אשר ציווה משה – לעדות להם."

אולם ביוצאו החל להכריז ברבים ולהשמיע את הדבר, עד כי ישוע כבר לא היה יכול להיכנס לשום עיר בגלוי, אלא שהה בחוץ, במקומות שוממים. ומכל עבר באו אליו.

ריפוי איש משותק

ולמים שוב נכנס לכפר נחום, ונודע שהוא בבית. ומיד נאספו רבים כל כך, עד כי לא היה עוד מקום, אפילו לא בפתח הבית. והוא דיבר אליהם את דבר־האלוהים. ובאו אליו והביאו איש משותק, וארבעה אנשים נשאו אותו. וכיוון שהם לא יכלו לגשת אליו בגלל ההמון, פירקו את הגג מעל המקום שבו הוא נמצא. ולאחר שפרצו פתח, הורידו את האלונקה עם המשותק השוכב עליה. וכאשר ראה ישוע את אמונתם, אמר למשותק: "בני, נסלחו לך חטאיך."

אולם היו סופרים שישבו שם וחשבו בליבם: "מדוע האיש הזה מדבר כך? חילול הקודש! מי יכול לסלוח על חטאים בלתי אם האלוהים לבדו?"

ומיד ידע ישוע ברוחו שכך חשבו בתוך תוכם, ואמר להם: "מדוע אתם חושבים את הדברים האלה בליבכם? מה קל

יותר, להגיד למשותק: 'נסלחו לך חטאיך', או להגיד: 'קום, וקח את האלונקה שלך, והתהלך?' אולם כדי שתדעו כי לבן־האדם יש סמכות לסלוח על חטאים עלי אדמות – אמר למשותק: "אני אומר לך: קום, וקח את האלונקה שלך, וְלֵךְ לְךָ לְבֵיתְךָ!"

ומיד קם, ולקח את האלונקה, ויצא לעיני כול! ותדהמה גדולה אחזה בכולם, ושיבחו את אלוהים ואמרו: "מעולם לא ראינו דבר כזה!"

לוי המוכס

ושוב יצא אל שפת הים. וכל ההמון בא אליו, והוא לימד אותם.

וכאשר עבר בדרך ראה את לוי בן תְּלָפִי יושב בבית המכס, ואמר לו: "לך אחריי!" והוא קם והלך אחריו.

והיה כאשר הֵסֵב בביתו, ומוכסים וחוטאים רבים הֵסֵבו עם ישוע ועם תלמידיו; כי רבים היו, והם הלכו אחריו. וכאשר הסופרים והפרושים ראו אותו אוכל עם המוכסים והחוטאים, אמרו לתלמידיו: "למה הוא אוכל ושותה עם המוכסים והחוטאים?"

וכאשר ישוע שמע זאת, אמר להם: "לא הבריאים צריכים רופא, אלא החולים. לא באתי לקרוא לצדיקים, אלא לחוטאים, שיחזרו בתשובה."

שאלה בעניין צום

ותלמידי יוחנן ותלמידי הפרושים צמו. ובאו ושאלו אותו:
"מדוע תלמידי יוחנן ותלמידי הפרושים צמים, ותלמידיך
אינם צמים?"

ואמר להם ישוע: "האם בני החופה יכולים לצום בזמן
שהחתן איתם? כל עוד החתן איתם הם אינם יכולים
לצום. אולם יבואו ימים שהחתן ילקח מהם, ואז יצומו
בימים ההם. ואין איש תופר פיסת בד חדש על בגד ישן,
שאם לא כן ייתלש הטלאי החדש מן הבגד הישן והקרע
ייעשה גדול יותר. ואין איש מוזג יין חדש לנאדות ישנים,
שאם לא כן יבקע היין החדש את הנאדות, והיין יישפך
החוצה, והנאדות ייהרסו – אלא יין חדש יש למזוג לנאדות
חדשים."

אדון השבת

והיה כאשר עבר בשבת דרך שדות החיטה, ותלמידיו החלו
לפלס דרך ולקטוף שיבולים. ואמרו לו הפרושים: "ראה,
מדוע הם עושים בשבת דבר שאסור לעשות?"

ואמר להם: "האם לא קראתם מה עשה דוד כאשר היה
במחסור וברעב, הוא והאנשים אשר איתו? איך הוא נכנס
לבית האלוהים בימי אביתר הכוהן הגדול ואכל את לחם
הפָּנִים – אשר אסור לאיש מלבד הכוהנים לאכול אותו –
ונתן גם לאנשים אשר איתו?" ואמר להם: "השבת נעשתה
למען בני אדם, ולא בני אדם למען השבת. לכן בן־האדם
הוא אדון גם של השבת."

ריפוי בשבת

שוב נכנס לבית הכנסת. והיה שם איש שידו יִבְטָה. והתבוננו בו לראות אם ירפא אותו בשבת, כדי שיוכלו להאשים אותו. ואמר לאיש שידו יִבְטָה: "קום ועמוד במרכז." ולהם אמר: "האם מותר בשבת לעשות טוב או לעשות רע? להציל חיים או להרוג?" אך הם שתקו. והביט בהם סביב סביב בכעס והתעצב על ליבם הקשה, ואז אמר לאיש: "הושט את ידך!" והוא הושיט אותה, וידו שבה לבריאותה והייתה כמו האחרת. ומיד יצאו הפרושים והחלו לרקום מזימה נגדו עם אנשי הורדוס – להרוג אותו.

המון רב בא

וישוע פרש עם תלמידיו אל הים. ואחריו הלך המון רב מהגליל, וגם מיהודה, מירושלים, מאדום, מעבר הירדן ומסביבות צור וצידון; המון רב בא אליו בשומעו את כל אשר עשה. וביקש מתלמידיו שסירה קטנה תחכה לו בגלל ההמון, פן ילחץ אותו. כי הוא ריפא רבים כל כך, עד כי נדחקו אליו כל החולים כדי לגעת בו. וכאשר הרוחות הטמאות ראו אותו, הן נפלו לפניו, וצעקו ואמרו: "אתה הוא בן-האלוהים!" וציווה עליהן בתוקף שלא תגלינה אותו בָּרְבִים.

מינוי השנים-עשר

ועלה אל ההר, וקרא אליו את האנשים אשר רצה בהם. והם באו אליו. ומינה שנים-עשר שיהיו איתו, ושאותם ישלח

להכריז על בשורת מלכות האלוהים ותהיה להם סמכות
לרפא מחלות ולגרש שדים: שמעון, אשר לו נתן את השם
'פֶּטְרוֹס'; יעקב בן זְבֵדִי ויוחנן אחי יעקב, אשר להם נתן
את השם 'בני רָגֵשׁ', כלומר 'בני רעם'; אנדרי; פיליפּוֹס;
בר-תלמי; מתי; תומא; יעקב בן חַלְפָּי; תַּדֵּי; שמעון הקנאי;
ויהודה איש קַרְיֹת, אשר גם הסגיר אותו.

התנגדות מכל עבר

והלכו לבית. ושוב התקהל עליהם המון, עד כי לא יכלו
לאכול לחם. וכאשר קרוביו שמעו על כך, הם יצאו לתפוס
אותו, כי אמרו: "הוא יצא מדעתו!"

והסופרים שירדו מירושלים אמרו: "בַּעַל-זְבוּל אוּחַז בו",
ו"בעזרת שר השדים הוא מגרש את השדים".

וקרא אותם אליו, והחל לדבר אליהם במשלים: "איך יכול
השטן לגרש את השטן? אם ממלכה מפולגת בתוך עצמה,
אותה ממלכה אינה יכולה לעמוד. ואם בית מפולג בתוך
עצמו, אותו בית אינו יכול לעמוד. ואם השטן התקומם
נגד עצמו והתפלג, הוא אינו יכול לעמוד אלא בא קיצו. אין
אדם אשר יכול להיכנס לבית האיש החזק ולבזוז את נכסיו,
אלא אם קודם יכבול את האיש החזק, ואז יבזוז את ביתו.
אמן אני אומר לכם, כל החטאים ייסלחו לבני אדם, ודברי
חילול הקודש אשר יחללו; אולם המחלל את רוח הקודש,
אין לו סליחה לנצח, אלא הוא נתון בעונש נצחי" – זאת
מפני שאמרו: "רוח טמאה אוּחַזת בו".

ואז באו אָקִיּוֹ וַאיִמוּ. ועמדו בחוץ, ושלחו אליו לקרוא לו. וההמון ישב סביבו. ואמרו לו: "הנה אימך ואחיך ואחיותיך בחוץ, הם מבקשים אותך."

והשיב להם ואמר: "מי היא אימי? ומי הם אחיי?" והביט סביב סביב בְּיוֹשְׁבֵים סביבו ואמר: "הנה אימי ואחיי! כי כל העושה את רְצוֹן האלוהים הוא אחי ואחותי ואימי."

משל הזורע

ושוב החל ללמד על שפת הים. ונאסף אליו המון רב, ולכן עלה לסירה וישב בה בים; וכל ההמון היה על היבשה, ופניו אל הים. והוא לימד אותם דברים רבים במשלים, והורה להם את תורתו: "שמעו! הנה יצא הזורע לזרוע. והיה כאשר זרע, וזרעים נפלו ליד הדרך; ובאו הציפורים ואכלו אותם. ואחרים נפלו על טרשים, בְּמָקוֹם שאין בו הרבה אדמה; ומיד נבטו, כי האדמה לא הייתה עמוקה. אולם כאשר עלתה השמש הם נצרבו; ומכיוון שלא היו להם שורשים, התייבשו. ואחרים נפלו בין קוצים; והקוצים צמחו והחניקו אותם, והם לא נתנו פרי. ואחרים נפלו על אדמה טובה ונתנו פרי; הם צמחו וגדלו, והניבו – אחד פי שלושים, אחד פי שישים ואחד פי מאה." ואמר להם: "מי שיש לו אוזניים לשמוע, שישמעו!"

וכאשר נשאר לבדו, שאלו אותו האנשים שהיו סביבו, יחד עם השנים-עשר, על אודות המשל. ואמר להם: "לכם ניתנה דעת סוד מלכות האלוהים, אך לאלה אשר בחוץ

הכול נעֶשָׂה במשלים, למען

רְאֵה יִרְאוּ וְלֹא יִדְעוּ,
וְשִׁמוֹעַ יִשְׁמְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ;
פֶּן יִשׁוּבוּ וְנִסְלַחוּ לָהֶם חֲטֵאֵיהֶם.”

ואמר להם: “את המשל הזה אינכם תופסים? ואיך תבינו את כל המשלים? הזורע זורע את דבר־האלוהים. ואלה שליד הדרך, בַּמְקוֹם שֶׁנִּזְרַע הַדָּבָר, בשעה שהם שומעים את הדבר מיד בא השטן ונוטל את הדבר שנזרע בליבם. וכך גם אלה שנזרעים על טרשים: בשעה שהם שומעים את הדבר, מיד הם מקבלים אותו בשמחה, אך שורש אין להם בקרבם, אלא בני חלוף הם. ואז, כאשר באה צרה או רדיפה בגלל הדבר, מיד הם נכשלים. ואלה שנזרעים בין קוצים שומעים את הדבר, ואז דאגות העולם הזה, ושקר העושר, ותאוות לדברים אחרים נכנסים ומחניקים את הדבר, והוא אינו פורה. ואלה שנזרעים על אדמה טובה שומעים את הדבר, ומקבלים אותו, ומניבים פרי – אחד פי שלושים, אחד פי שישים ואחד פי מאה.”

משל המנורה

ואמר להם: “האם מביאים את המנורה כדי לשים אותה תחת הסל או תחת המיטה? האם לא כדי להציב אותה על הפֶּן? כי אין מחביאים דבר אלא כדי שיתגלה, ואין מסתירים דבר אלא כדי שייצא לאור. מי שיש לו אוזניים לשמוע, שישמעו!”

ואמר להם: "שימו לב למה שאתם שומעים. במידה שאתם מודדים יימדד לכם; ולכם, השומעים, יינתן יותר. כי מי שיש לו, יינתן לו עוד; ומי שאין לו, גם מה שיש לו יילקח ממנו."

משל צמיחת הזרע

ואמר להם: "כזאת היא מלכות האלוהים: היא כמו אדם שזורע זרעים באדמה; וישן וקם לילה ויום, והזרע נובט וגדל, והוא אינו יודע כיצד. כי האדמה מניבה את הפרי מעצמה: תחילה הקנה, ואז השיבולת, ואז הגרעין המלא בשיבולת. וכאשר הפרי מתמסר – מיד יניף מגל, כי הגיעה עת הקציר."

משל גרגיר החרדל

ואמר להם: "למה נדמה את מלכות האלוהים? או באיזה משל נמשיל אותה? היא דומה לגרגיר חרדל: כאשר הוא נזרע באדמה, הוא הקטן מכל הזרעים באדמה; אולם אחרי שנזרע, הוא צומח ונעשה גדול מכל ירק, ומוציא ענפים גדולים כל כך, עד כי עוף השמיים יכול לבנות קן בצילו."

ובמשלים רבים כאלה דיבר אליהם את דבר האלוהים, ככל אשר יכלו לשמוע. אולם בלי משלים לא דיבר אליהם. אך כאשר היה לבד עם תלמידיו, הסביר להם הכול.

השקטת סערה

ובאותו יום, בבוא הערב, אמר להם: "בואו נעבור לגדה השנייה." והם שילחו את ההמון ולקחו אותם, כמו שהוא,

בסירה. וגם סירות קטנות אחרות היו איתנו. ופרצה סופת רוחות עזה, והגלים שטפו את הסירה עד כי החלה להתמלא. והוא ישן על כרית בירכתי הסירה.

והעירו אותו ואמרו לו: "המורה, האם לא אכפת לך שאנחנו אובדים?"

והוא התעורר, וגער ברוח, ואמר לים: "דום! הס!" ופסקה הרוח והייתה דממה גדולה. ואמר להם: "למה אתם פוחדים כל כך? איך זה שאין בכם אמונה?"

ויראו יראה גדולה, ואמרו זה אל זה: "מי זה האיש הזה, שגם הרוח וגם הים נשמעים לו?"

גירוש לגיון

ועברו לגדה השנייה של הים, אל ארץ הגְּדֵרִים. וכאשר ירד מן הסירה, מיד יצא לקראתו מבין הקברים איש אחוז רוח טמאה, שהיה גר בין הקברים. ואף אחד לא היה יכול לכבול אותו, אפילו לא בשלשלאות, משום שפעמים רבות כבלו אותו באזיקי רגל ובשלשלאות, והוא ניתק את השלשלאות וניפץ את האזיקים; ואף אחד לא היה חזק דיו להכניע אותו. ותמיד, לילה ויום, בהרים ובין הקברים, היה צועק ופוצע את עצמו באבנים. וכאשר ראה את ישוע מרחוק, רץ והשתחוה אליו, וצעק בקול גדול ואמר: "מה לי ולך, ישוע, בן אֵל עֵלְיוֹן? אני משיבֵע אותך באלוהים – אל תַעֲנֵה אותי!" (כי קודם אמר לו: "רוח טמאה, צאי מן האיש!")

ושאל אותו: "מה שמך?"

והשיב ואמר לו: "שמי לגִּיזון, כי רבים אנחנו." והתחנן לפניו מאוד שלא ישלח אותם אל מחוץ לאותה ארץ.

ושם, במורד ההר, רעה עדר גדול של חזירים. וכל השדים התחננו לפניו ואמרו: "שֶׁלַח אותנו אל החזירים, כדי שניכנס לתוכם." ומיד ישוע הרשה להם. ויצאו הרוחות הטמאות, ונכנסו לתוך החזירים; והעדר הסתער אל מַעְבַּר לצוק, לתוך הים. והם היו כאלפיים, והם טבעו בים.

ורועי החזירים ברחו וסיפרו את הדבר בעיר ובכפר, והתושבים יצאו לראות מה קרה. והם באו לישוע וראו את האיש אחוז השדים – אשר דבק בו הַלְגִּיזון – יושב, לבוש, ושפוי בדעתו; ונפל עליהם פחד. ואלה שראו זאת סיפרו להם בפרטי פרטים את מה שקרה לאיש אחוז השדים, ועל החזירים. והחלו להתחנן לפניו שייצא מאזורם.

וכאשר עלה לסירה, האיש שהיה אחוז שדים התחנן לפניו להישאר איתו. אולם ישוע לא הרשה לו, אלא אמר לו: "לך לביתך, אל משפחתך, וספר להם את כל אשר עשה לך ה', ועל רחמיו עליך." והוא הלך והחל להכריז בעשר הערים את כל אשר עשה לו ישוע; וכולם התפלאו.

ריפוי אישה ותחיית נערה

וישוע עבר שוב בסירה לגדה השנייה, ונאסף אליו המון רב, והוא היה על שפת הים. והנה בא אחד מראשי בית הכנסת,

יאיר שמו. וכאשר ראה אותו נפל לרגליו, והתחנן לפניו עד מאוד ואמר: "בתי הקטנה על סף מוות. אנא, בוא וסמוך ידיך עליה כדי שתירפא ותחיה." והלך איתו.

והמון רב הלך אחריו ונדחק אליו. ואישה אחת – שהייתה זבה דם שתיים-עשרה שנה, וסבלה הרבה מרופאים רבים, ובזזה את כל מה שהיה לה, ולא הוטב לה כלל אלא מצבה הלך והורע – שמעה על ישוע, ובאה מאחוריו בתוך ההמון ונגעה בבגדו; כי אמרה: "אם רק אגע בבגדיו, אֶרְפָּא." ומיד יָבֵשׁ מקור דָּמָה וידעה שגופה נרפא מהמחלה.

ומיד הבחין ישוע בתוכו שיצאה ממנו גבורה, והוא סב ופנה אל ההמון, ואמר: "מי נגע בבגדיי?"

ואמרו לו תלמידיו: "אתה רואה שההמון נדחק אליך ואתה אומר: 'מי נגע בי?'"

אולם הוא הביט סביבו לראות את זו שעשתה זאת. והאישה, מפוחדת ורועדת, ביודעה מה נעֶשָׂה לה, ניגשה ונפלה לפניו, וסיפרה לו את כל האמת. ואמר לה: "בתי, אמונתך ריפאה אותך. לכי לשלום והחלימי ממחלתך."

בעודו מדבר, באו מביתו של ראש בית הכנסת ואמרו: "בתך מתה. למה תטריח עוד את המורה?"

אולם ישוע, בשומעו את דבריהם, מיד אמר לראש בית הכנסת: "אל תירא; רק הֶאֱמַן." ולא הרשה לאף אחד ללכת איתו מלבד פטרוס, ויעקב, ויוחנן אחי יעקב. ובא לביתו של

ראש בית הכנסת וראה המולה, אנשים בוכים ומתייפחים מאוד מאוד. ונכנס ואמר להם: "למה אתם נסערים ובוכים? הילדה לא מתה, אלא ישנה." והם צחקו לו. אולם הוא הוציא את כולם, ולקח את אבי הילדה ואת אִמָּה, ואת האנשים אשר איתו, ונכנס למקום שהילדה שכבה בו. ואחז בידה של הילדה, ואמר לה: "טליתא, קומי!" שתרגומו: "נערה, אני אומר לך, קומי!" ומיד קמה הנערה והתהלכה; כי היא הייתה בת שתים־עשרה שנה. והם נדהמו תדהמה גדולה. והוא ציווה עליהם בתוקף שלא יוודע הדבר לאיש. ואמר שיתנו לה לאכול.

אין נביא בעירו

ויצא משם והלך לעירו, ותלמידיו הלכו אחריו. ובבוא השבת החל ללמד בבית הכנסת. ורבים בשומעם אותו נדהמו ואמרו: "מאין לו הדברים האלה? ומהי החוכמה הזאת שניתנה לו? האומנם גבורות כאלה נעשות בידי? האם זה לא הנגר בן מרים, אחיהם של יעקב, יוסי, יהודה ושמעון? והאם אלה לא אחיותיו כאן איתנו?" והם נכשלו בו.

ואמר להם ישוע: "נביא אינו בזוי אלא בעירו, ובין קרוביו, ובביתו." ולא היה יכול לעשות שם שום גבורה, אלא רק סמך את ידיו על חולים אחדים וריפא אותם. והוא תמה על חסרון אמונתם. וסבב בכפרים שבאזור, ולימד.

שליחת השנים־עשר

וקרא את השנים־עשר אליו והחל לשלוח אותם שניים־שניים, ונתן להם סמכות על הרוחות הטמאות. וציווה עליהם שלא ייקחו מאומה לדרך מלבד מקל – לא תרמיל, לא לחם ולא כסף בחגורתם – אלא שינעלו סנדלים, ושלא ילבשו שתי כותונות. ואמר להם: "בכל מקום שָׁבו תיכנסו לבית, שם תישארו עד שתעזבו את המקום ההוא. וכל אשר לא יקבלו אתכם, ואף לא ישמעו לכם, בצאתכם מן המקום ההוא נערו את העפר אשר תחת רגליכם – לעדות להם. אמן אני אומר לכם, לסדום ולעמורה יהיה קל יותר ביום הדין מאשר לעיר ההיא." והם יצאו והכריזו שאנשים צריכים לחזור בתשובה. וגירשו שדים רבים, ומשחו בשמן חולים רבים וריפאו אותם.

רצח יוחנן

והמלך הורדוס שמע עליו, כי שמו נודע ברבים. ואמר: "יוחנן המטביל קם מן המתים, ולכן פועלות בו הגבורות." אחרים אמרו: "אליהו הוא."

ואחרים אמרו: "הוא נביא, כמו אחד הנביאים."

אולם כאשר הורדוס שמע על כך, אמר: "אני ערפתי את ראשו של יוחנן – זה האיש! הוא הוקם מן המתים!"

כי הורדוס עצמו שלח לתפוס את יוחנן וכבל אותו בכלא בגלל הַרְוּדִיָּה, אשת פיליפוס אחיו, משום שנשא אותה

לאישה. כי יוחנן אמר להורדוס: "אסור לך לקחת את אשת אחיך." והרודיה נטרה לו טינה ורצתה להרוג אותו. אך לא יכלה, כי הורדוס ירא את יוחנן בידעו שהוא איש צדיק וקדוש, והגן עליו. ושמע לו, ועשה דברים רבים כעצתו; ושמע לו ברצון.

ושעת הכושר הגיעה ביום הולדתו של הורדוס, כאשר ערך משתה לנכבדיו, לשרי האלפים ולראשי הגליל. ונכנסה בתה של הרודיה, ורקדה להנאתם הרבה של הורדוס והמסובים איתו. אמר המלך לנערה: "בקשי ממני מה שתרצי, ואתן לך." ואף נשבע לה: "מה שתבקשי ממני אתן לך, עד חצי מלכותי!"

ויצאה ואמרה לאִמָּה: "מה אבקש?"

ואמרה לה: "את ראשו של יוחנן המטביל."

ומיד נכנסה בנחישות אל המלך, ביקשה ואמרה: "אני רוצה שתיתן לי תכף ומיד את ראשו של יוחנן המטביל בקערה!" והמלך התעצב עד מאוד; אולם בגלל השבועה ובגלל המסובים איתו לא רצה לסרב לה. ומיד שלח המלך תליין וציווה עליו להביא את ראשו. והוא הלך וערף את ראשו בכלא, והביא את ראשו בקערה, ונתן אותו לנערה; והנערה נתנה אותו לאִמָּה. וכאשר תלמידיו שמעו על כך, באו ולקחו את גופתו, והניחו אותה בקבר.

האכלת חמשת האלפים

והשליחים נאספו אל ישוע וסיפרו לו הכול, גם מה שעשו וגם מה שלימדו. ואמר להם: "בואו אתם לבדכם למקום שומם ונוחו מעט." כי רבים היו הבאים וההולכים, ולא היה להם פנאי אפילו לאכול. ויצאו משם בסירה אל מקום שומם לבדם. וראו אותם עוזבים, ורבים הכירו אותם; ומכל הערים רצו יחד לשם ביבשה, והקדימו אותם והתקהלו אליו. וכאשר ישוע ירד מן הסירה ראה המון רב, ונכמרו רחמיו עליהם, כי הם היו כצאן אשר אין להם רועה. והחל ללמד אותם דברים רבים.

וכאשר השעה כבר הייתה מאוחרת, ניגשו אליו תלמידיו ואמרו: "המקום הזה שומם והשעה כבר מאוחרת. שלח אותם שילכו לחוות ולכפרים בסביבה לקנות לעצמם לחם, כי אין להם מה לאכול."

אולם הוא השיב ואמר להם: "תנו להם אתם לאכול." ואמרו לו: "האם נלך ונקנה לחם במאתיים דינר וניתן להם לאכול?"

ואמר להם: "כמה כיכרות לחם יש לכם? לכו וראו." וביררו ואמרו: "חמש, ושני דגים."

וציווה עליהם להושיב את כולם חבורות-חבורות על הדשא הירוק. והם התיישבו שורות-שורות, של מאה ושל חמישים. ולקח את חמש כיכרות הלחם ואת שני הדגים,

ונשא עיניו לשמיים, ובירך, ובצע את הלחם, ונתן לתלמידיו להגיש להם; והוא חילק את שני הדגים לכולם. וכולם אכלו ושבעו. ואספו שנים-עשר סלים מלאים שאריות, וגם מן הדגים. ואלה שאכלו את הלחם היו חמשת אלפים גברים.

הליכה על המים

ומיד האיץ בתלמידיו שיעלו לסירה ויעברו לפניו לגדה השנייה, אל בית צִיָּדָא, בעודו משלח את ההמון. ולאחר שנפרד מהם, הלך להר להתפלל.

ובבוא הערב הייתה הסירה בלב ים, והוא לבדו על היבשה. וראה אותם מתייגעים בחתירה, כי הרוח הייתה נגדם. ובאשמורת הרביעית של הלילה הלך לעברם, מהלך על הים, ורצה לעבור על פניהם. אולם בראותם אותו מהלך על הים חשבו שהוא רוח רפאים וזעקו; כי כולם ראו אותו ונבהלו. ומיד דיבר אליהם ואמר להם: "חזקו ואִמְצו! אני הוא; אל תיראו." ועלה אליהם לסירה, והרוח פסקה. ותדהמה גדולה עד מאוד אחזה בהם, והם התפלאו. כי לא השכילו ממעשה הלחם, כי ליבם הוקשה.

ריפוי רבים בארץ גִּינוֹסָר

ועברו והגיעו לארץ גִּינוֹסָר, ועגנו שם. וכאשר ירדו מן הסירה, מיד הכירו אותו אנשי המקום, ורצו בכל רחבי האזור ההוא, והחלו להביא את החולים על אלונקות לכל מקום אשר שמעו כי הוא שם. ובכל מקום שבא אליו – כפרים, ערים וחוות – הניחו את החולים בחוצות והתחננו לפניו שייתן להם רק לגעת בכנף בגדו; וכל הנוגעים בו

נרפאו.

מסורת הזקנים ודבר־האלוהים

והתכנסו אצלו הפרושים, וסופרים שבאו מירושלים. וכאשר הם ראו כמה מתלמידיו אוכלים לחם בידיים שמאות, כלומר לא רחוצות, מצאו בהם דופי. כי הפרושים, וכל היהודים, מחזיקים במסורת הזקנים ואינם אוכלים אלא אם רוחצים את כפות הידיים. וכאשר שבים מן השוק, לא אוכלים אלא אם טובלים. ועוד דברים רבים קיבלו להחזיק בהם: טבילת כוסות, וכדים, וכלי נחושת ומיטות. ואז שאלו אותו הפרושים והסופרים: "מדוע תלמידך אינם נוהגים לפי מסורת הזקנים, אלא אוכלים לחם בידיים לא רחוצות?"

והשיב ואמר להם: "יפה ניבא ישעיהו עליכם, צבועים, ככתוב:

'העם הזה בשפתיו כיבדוני וליבו ריחק ממני. ולשווא הם יראים אותי, בלִמְדָם תורות – מצוות של בני אדם.'

כי בעוזבכם את מצוות האלוהים אתם מחזיקים במסורת בני אדם: טבילת כדים וכוסות, ועוד דברים רבים דומים לאלה אתם עושים."

ואמר להם: "יפה דוחים אתם את מצוות האלוהים כדי לשמור את המסורת שלכם. שכן משה אמר: 'כבד את אביך ואת אימך', ו'מקלל אביו ואימו מות יומת'. אולם אתם אומרים שאם איש יאמר לאביו או לאימו: "קורבן"

– כלומר, את העזרה שהייתי יכול להושיט לכם כבר נדרתי לאלוהים – כי אז אינכם מרשים לו עוד לעשות מאומה למען אביו או אימו, וכך אתם מבטלים את דבר־האלוהים עם המסורת שמסרתם. ודברים רבים דומים לאלה אתם עושים.”

לב האדם

וקרא את כל ההמון אליו ואמר להם: “שְׁמְעוּ לִי כולכם והִבֵּינוּ: אין שום דבר מחוץ לאדם אשר יכול לטמא אותו, כשהוא נכנס לתוכו; אולם הדברים אשר יוצאים מתוכו, אלה הם הדברים המטמאים את האדם. מי שיש לו אוזניים לשמוע, שישמע!”

וכאשר נכנס לבית מן ההמון, שאלו אותו תלמידיו על המשל. ואמר להם: “האם גם אתם חסרי הבנה כל כך? האם אינכם מבינים שכל מה שנכנס לתוך האדם מבחוץ אינו יכול לטמא אותו? כי הוא אינו נכנס לליבו, אלא לבטנו, ומופרש אל בית הכיסא, וכך מטהרים כל המאכלים.” ואמר: “מה שיוצא מן האדם – הוא המטמא את האדם. כי מבפנים, מלב בני האדם, יוצאות המחשבות הרעות: ניאוף, זנות, רצח, גניבה, חמדנות, קֶשַׁע, רמייה, זימה, עין רעה, לשון הרע, יהירות, סכלות. כל הרעות האלה יוצאות מבפנים ומטמאות את האדם.”

אמונתה של נוכרייה

ומשם קם והלך לאזור צור וצידון. ונכנס לבית, ולא רצה שהדבר ייודע לאיש, אך לא היה יכול להסתתר; כי שמעה

עליו אישה אחת, אשר רוח טמאה אחזה בבתה הקטנה, ובאה ונפלה לרגליו. והאישה הייתה נוכרייה, ממוצא פְּנִיקֵי־סוּרִי, והיא ביקשה ממנו שיגרש את השד מבתה. אולם ישוע אמר לה: "הניחי קודם לַבָּנִים שִׁשְׁבְּעוּ, כִּי לֹא יֵאָה לַקַּחַת אֶת הַלֶּחֶם שֶׁל הַבָּנִים וְלִהְיוֹת אוֹתוֹ לְכַלְבִּים הַקְּטָנִים."

אולם היא השיבה ואמרה לו: "כֵּן, אֲדוֹן, אֲבָל אִם הַכַּלְבִּים הַקְּטָנִים תַּחַת הַשּׁוֹלְחָן אוֹכְלִים מֵהַפִּירוּרִים שֶׁל הַיְלָדִים." ואמר לה: "בְּזִכּוֹת דְּבָרְךָ – לְכִי לָךְ; הַשֵּׁד יֵצֵא מִבֶּתְךָ." והלכה לביתה, ומצאה שֶׁהַשֵּׁד יֵצֵא וּבֶתָה שׁוֹכֶבֶת בְּמִיטָה.

רִיפּוּי אִישׁ חִירָשׁ

ושוב, ביוצאו מאזור צור וצידון, בא אל ים הגליל דרך מרכז אזור עשר הערים. והביאו אליו איש חירש ומתקשה בדיבור, והתחננו לפניו שיסמוך את ידיו עליו. ולקח אותו הצידה מן ההמון, לבדו, הכניס את אצבעותיו לאוזניו, ולאחר שירק, נגע בלשונו. ונשא עיניו לשמיים ונאנח, ואמר לו: "אֶת־פִּתְחֵי!" כלומר: "הִיפְתַּח!" ומיד נפתחו אוזניו והותרו חרצובות לשונו, והחל לדבר ברור.

וציווה עליהם שלא יספרו לאף אחד; אך ככל שציווה זאת עליהם, הם הכריזו על הדבר חזר וְהִכְרִיז. והם נדהמו עד מאוד ואמרו: "הַכּוֹל הוּא עוֹשֶׂה הַיֵּטֵב! גַּם אֶת הַחִירָשִׁים הוּא עוֹשֶׂה לְשׁוֹמְעִים וְגַם אֶת הָאֵילִמִּים לְמַדְבְּרִים."

האכלת ארבעת האלפים

באותם ימים ההמון היה רב מאוד ולא היה להם מה לאכול. וקרא ישוע את תלמידיו אליו ואמר להם: "נכמרו רחמי על ההמון, כי כבר שלושה ימים הם נמצאים איתי ואין להם מה לאכול. ואם אשלח אותם לבתיהם רעבים, יתעלפו בדרך, כי חלקם באו מרחוק."

והשיבו לו תלמידיו: "איך יוכל איש להשביע אותם בלחם כאן בשממה?"

ושאל אותם: "כמה כיכרות לחם יש לכם?"

ואמרו לו: "שבע."

וציווה על ההמון לשבת על הארץ. ולקח את שבע כיכרות הלחם, והודה ובירך, ואז בצע ונתן לתלמידיו להגיש להם. והם הגישו להמון. והיו להם גם כמה דגים קטנים; ובירך עליהם ואמר להם להגיש גם אותם. ואכלו ושבעו. ואספו שבעה סלים של שאריות שנותרו. ואלה שאכלו היו כארבעת אלפים; והוא שילח אותם. ומיד עלה לסירה עם תלמידיו ועבר לאזור דִלְמָנוּתָא.

הפרושים מבקשים אות

ויצאו אליו הפרושים והחלו להתווכח איתו, וביקשו ממנו אות מן השמיים כדי לנסות אותו. ונאנח אנחה עמוקה ברוחו ואמר: "למה הדור הזה דורש אות? אמן אני אומר לכם, לדור הזה לא יינתן אות." ועזב אותם. ושוב עלה לסירה, ועבר לגדה השנייה.

שָׁאוֹר הַפְּרוּשִׁים וְשָׁאוֹר הַרְדּוּס

והם שכחו לקחת לחם, ולא היה להם לחם בסירה מלבד כיכר אחת. וציווה עליהם ואמר: "שימו לב: היזהרו משָׁאוֹר הפרושים ומשָׁאוֹר הַרְדּוּס."

והם דנו זה עם זה ואמרו: "זאת משום שאין לנו לחם." וישוע ידע את זה ואמר להם: "למה אתם דנים על כך שאין לכם לחם? עדיין אינכם מבינים, אף לא תופסים? עדיין קשה לבבכם? עיניים לכם ולא תראו? ואוזניים לכם ולא תשמעו? וגם אינכם זוכרים? כאשר בצעתי את חמש הכיכרות לחמשת האלפים, כמה סלים מלאים שאריות אספתם?"

אמרו לו: "שנים-עשר."

"וכאשר בצעתי את השבע לארבעת האלפים, כמה סלים מלאים שאריות אספתם?"

ואמרו לו: "שבעה."

ואמר להם: "איך אינכם תופסים?"

רִיפּוּי אִישׁ עִוּוֹר בְּבֵית צִיָּדָא

ובא לבית צִיָּדָא. והביאו אליו איש עיוור, והתחננו לפניו שייגע בו. ולקח את העיוור ביד והוליך אותו אל מחוץ לכפר. וירק בעיניו וסמך ידיו עליו, ואז שאל אותו אם הוא רואה משהו.

ונשא את עיניו, ואמר: "אני רואה אנשים שנראים כמו עצים, והם מתהלכים."

אז שוב סמך ידיו על עיניו וגרם לו לשאת את עיניו; והוא נרפא כליל וראה הכול ברור. ושלח אותו לביתו ואמר: "אל תיכנס לכפר, ואל תספר לאף אחד בכפר."

גילוי זהותו של ישוע

וישוע יצא עם תלמידיו אל כפרי קיסריה-פְּלִיפִּי. ובדרך שאל את תלמידיו ואמר להם: "מה אומרים עליי האנשים – מי אני?"

והשיבו: "יוחנן המטביל, ואחרים אומרים אליהו, אך אחרים אומרים אחד הנביאים."

ואמר להם: "ואתם, מה אתם אומרים עליי – מי אני?"

והשיב פטרוס ואמר לו: "אתה המשיח!"

וציווה עליהם בתוקף שלא יספרו על אודותיו לאף אחד.

ישוע חוזה את מותו ואת תחייתו

והחל ללמד אותם שבן-האדם צריך לסבול דברים רבים, ולהידחות על ידי הזקנים וראשי הכוהנים והסופרים, ולהיהרג, ולאחר שלושה ימים לקום. ואמר את הדבר בגלוי. ופטרוס לקח אותו הצידה והחל לגעור בו. אולם הוא סב ופנה, והביט בתלמידיו, ואז גער בפטרוס ואמר: "סור מלפניי, שטן! כי אינך נותן את ליבך לדברי האלוהים אלא לדברי בני אדם."

ההקרבה שבהליכה אחרי ישוע

וקרא את ההמון ואת תלמידיו אליו, ואמר להם: "מי

שרוצה ללכת אחריי – שיתכחש לעצמו, וישיא את צלבו, וילך אחריי. כי מי שרוצה להציל את נפשו – יאבד אותה; אולם כל מי שמאבד את נפשו למעני ולמען הבשורה – יציל אותה. כי מה התועלת לאדם אם ירוויח את העולם כולו, ואילו את נפשו יפסיד? או מה ייתן אדם בתמורה לנפשו? כי כל מי שיתבייש בי או בדבריי בדור הנואף והחוטא הזה, גם בן-האדם יתבייש בו כאשר יבוא בכבוד אביו עם המלאכים הקדושים.

ואמר להם: "אמן אני אומר לכם, יש אנשים שעומדים כאן אשר טעום לא יטעמו את המוות עד שיראו את מלכות האלוהים באה בגבורה."

ההשתנות

ולאחר שישה ימים לקח ישוע את פטרוס ואת יעקב ואת יוחנן, והעלה אותם אל הר גבוה לבדם. והוא השתנה לנגד עיניהם; ובגדיו הבהיקו והלבינו עד מאוד כשלג, כמו שאף כובס עלי אדמות לא יכול להלבין. ונראָה אליהם אליהו, והוא עם משה, והנה הם מדברים עם ישוע!

ופטרוס השיב ואמר לישוע: "רבי, טוב שאנחנו כאן. נעשה נא שלוש סוכות: אחת לך, אחת למשה ואחת לאלהו." כי הוא לא ידע מה להגיד, כי אחזה בהם יראה גדולה.

והופיע ענן וסָכך עליהם; ויצא קול מן הענן: "זה בני, האהוב. אליו תשמעוּ!" ופתאום, כשהביטו סביבם, כבר לא ראו אף אחד, אלא רק את ישוע לבדו איתם.

וכאשר ירדו מן ההר ציווה עליהם שלא יספרו לאף אחד את הדברים שראו, עד אשר יקום בן־האדם מן המתים. והם שמרו את הדבר לעצמם, ושאלו זה את זה מה הפשר של "לקום מן המתים".

והם שאלו אותו ואמרו: "למה הסופרים אומרים שאלהו צריך לבוא ראשון?"

והשיב ואמר להם: "אלהו אכן יבוא ראשון וישיב את לב הכול; ואם כן, למה כתוב על בן־האדם שהוא יסבול דברים רבים ויהיה ללעג ולקלס? אולם אני אומר לכם, אלהו אכן כבר בא, ועשו בו כרצונם, ככתוב עליו."

גירוש רוח אילמת

וכאשר בא אל התלמידים ראה המון רב סביבם והסופרים מתווכחים איתם. ומיד כל ההמון הוכה בתדהמה כאשר ראה אותו, והם רצו אליו ושאלו לשלומו. והוא שאל את הסופרים: "על מה אתם מתווכחים איתם?"

והשיב מישהו מן ההמון ואמר: "המורה, הבאתי אליך את בני אשר אחוז רוח אילמת. ובכל מקום שהיא תוקפת אותה היא מפילה אותה, ופיו מעלה קצף והוא חורק שיניו. והוא הולך ודועך. ואמרת לי לתלמידיך שיגרשו אותה, אך הם לא היו חזקים דָּיִים."

והשיב ואמר להם: "הוי דור חסר אמונה! עד מתי אהיה עימכם? עד מתי אסבול אתכם? הֲבִיאוּ אותה אליי!" והביאו

אותו אליו. וכאשר ראתה אותו הרוח, מיד היא טלטה אותו. והוא נפל ארצה, התגלגל, ופיו העלה קצף.

ושאל את אביו: "ממתי זה קורה לו?"

והשיב: "מילדותו. ופעמים רבות הרוח השליכה אותו לתוך אש ולתוך מים כדי להרוג אותו. אבל אם אתה יכול לעשות משהו, כל דבר, עזור לנו ברחמיך עלינו."
ואמר לו ישוע: "אם אתה יכול להאמין, כל דבר אפשרי למי שמאמין."

ומיד צעק אבי הילד ואמר בדמעות: "אדון, אני מאמין! עזור לי בחסרון אמונותי!"

וכאשר ראה ישוע שההמון רץ ומתקהל, גער ברוח הטמאה ואמר לה: "רוח אילמת וחירשת, אני מצווה עלייך: צאי ממנו ואל תיכנסי בו שוב!" והרוח צעקה וטלטה אותו בחוזקה, ואז יצאה. והוא היה כִּמְת, עד שרבים אמרו שהוא מת. אולם ישוע אחז בידו והקים אותו, והוא קם.

וכאשר נכנס לבית, שאלו אותו תלמידיו כשהיו לבדם: "למה לא יכולנו אנחנו לגרש אותה?"

ואמר להם: "הסוג הזה אינו יכול לצאת אלא בתפילה ובצום."

ישוע חוזה שוב את מותו ואת תחייתו

ויצאו משם ועברו דרך הגליל, והוא לא רצה שהדבר ייוודע לאיש; כי הוא לימד את תלמידיו ואמר להם: "בן-האדם

נמסר לידי בני אדם, והם יהרגו אותו. ואחרי שייהרג, יקום ביום השלישי." אולם הם לא הבינו את דבריו, ופחדו לשאול אותו.

הראשונים יהיו אחרונים

ובא לכפר נחום, וכשהיה בבית שאל אותם: "על מה דנתם ביניכם בדרך?" אולם הם שתקו, כי בדרך התווכחו ביניהם מי הגדול בהם. וישב, וקרא לשנים־עשר, ואמר להם: "אם מישהו רוצה להיות ראשון, הוא יהיה אחרון מכל אדם ומשרת של כל אדם." ולקח ילד והעמיד אותו בתווך. ואז חיבק אותו, ואמר להם: "מי שמקבל ילד כזה בשמי, אותי הוא מקבל. ומי שמקבל אותי, לא אותי הוא מקבל, אלא את זה אשר שלח אותי."

איש אחר מגרש שדים

ויחנן השיב ואמר לו: "המורה, ראינו איש מגרש שדים בשמך, והוא אינו הולך אחרינו. ואסרנו עליו, כי הוא אינו הולך אחרינו."

אולם ישוע אמר: "אל תאסרו עליו. כי אין איש אשר יעשה גבורות בשמי ותכף לאחר מכן יוכל לדבר עליי רעות. כי מי שאינו נגדכם, בעדכם הוא. כי מי שמשקה אתכם כוס מים בשמי משום שאתם של המשיח – אמן אני אומר לכם – הוא לא ייאבד את שכרו כלל."

אזהרה מפני מכשולים

"ומי שמכשיל אחד מן הקטנים האלה המאמינים בי, מוטב לו שתושם אבן רחיים על צווארו ויושלך לים.

"ואם ידך מכשילה אותך, כרות אותה. כי מוטב לך להיכנס לחיים גידם מאשר להיות מושלך לגיהנום עם שתי ידיים, אל האש אשר לא תִכָּפֶה, בְּמָקוֹם אשר 'תולעתם לא תמות ואיִשָּׁם לא תכבה'.

"ואם רגלך מכשילה אותך, כרות אותה. כי מוטב לך להיכנס לחיים קיטע מאשר להיות מושלך לגיהנום עם שתי רגליים, אל האש אשר לא תכבה, בְּמָקוֹם אשר 'תולעתם לא תמות ואיִשָּׁם לא תכבה'.

"ואם עיניך מכשילה אותך, עקור אותה. כי מוטב לך להיכנס אל מלכות האלוהים עם עין אחת מאשר להיות מושלך אל אש הגיהנום עם שתי עיניים, בְּמָקוֹם אשר 'תולעתם לא תמות ואיִשָּׁם לא תכבה'.

"כי כל אחד יומלח באש, וכל זבח במלח יומלח. המלח טוב הוא, אך אם תֵּאבֵד לוֹ מליחותו, במה יתובל? יהי מלח בקרבכם, וְהָיוּ בשלום זה עם זה."

שאלת הגירושין

ומשם קם והלך אל אזור יהודה דרך עבר הירדן. ושוב נקהלו אליו המונים, ושוב כמנהגו הוא לימד אותם. וניגשו אליו הפרושים, ושאלו אותו כדי לנסות אותו: "האם מותר לאדם לגרש את אשתו?"

והשיב ואמר להם: "מה ציווה אתכם משה?"

ואמרו: "משה התיר לכתוב ספר כריתות ולגרש."

והשיב ישוע ואמר להם: "בגלל ליבכם הקשה כתב לכם את המצווה הזאת. אולם מראשית הבריאה 'זכר ונקבה ברא אותם אלוהים.' 'על כן יעזוב איש את אביו ואת אימו ודבק באשתו, והיו שניהם לבשר אחד.' ובכן, הם אינם עוד שניים, אלא בשר אחד. לכן מה שחיבר אלוהים, אל יפריד האדם."

ובבית שוב שאלו אותו תלמידיו על אותו עניין. ואמר להם: "מי שמגרש את אשתו ונושא אחרת, נואף נגדה. ואם אישה מגרשת את בעלה ונישאת לאחר, היא נואפת."

ילדים ומלכות האלוהים

והביאו אליו ילדים כדי שייגע בהם, אך התלמידים גערו באלה שהביאו אותם. אולם כאשר ישוע ראה זאת, התרעם ואמר להם: "הניחו לילדים לבוא אליי. אל תמנעו בעדם, כי לכאלה מלכות האלוהים. אמן אני אומר לכם, מי שלא יקבל את מלכות האלוהים כמו ילד, לא ייכנס אליה כלל." והוא חיבק אותם, ושם ידיו עליהם, ובירך אותם.

מכשול העושר

ובצאתו לדרך רץ אליו איש אחד, וכרע על ברכיו לפניו, ושאל אותו: "מורי הטוב, מה עליי לעשות כדי לרשת חיי עולם?"

ואמר לו ישוע: "מדוע אתה קורא לי טוב? אין טוב מלבד אחד, והוא האלוהים. את המצוות אתה יודע: 'לא תנאף, לא תרצח, לא תגנוב, לא תענה עד שקר, לא תעשוק, כבד את אביך ואת אימך'."

והשיב ואמר לו: "המורה, כל אלה שמרתי מנעורי."

והביט בו ישוע ואהב אותו. ואמר לו: "דבר אחד חסר לך: לך, מכור את כל מה שיש לך ותן לעניים, ויהיה לך אוצר בשמיים; ובוא, שא את הצלב ולך אחריי." ולשמע הדבר קדרו פניו והלך משם אַבְּל, כי היו לו נכסים רבים.

והביט ישוע סביב סביב ואמר לתלמידיו: "כמה קשה לעשירים להיכנס אל מלכות האלוהים!" והשתאו התלמידים לשמע דבריו. אולם ישוע חזר ואמר להם: "בניי, כמה קשה לבוטחים בעושר להיכנס אל מלכות האלוהים! קל יותר לגמל להיכנס בקוף המחט מאשר לעשיר להיכנס אל מלכות האלוהים."

והם נדהמו עד מאוד ואמרו זה אל זה: "אם כן, מי יכול להיוושע?"

אולם ישוע הביט בהם ואמר: "מבני אדם נבצר הדבר, אך לא מאלוהים; כי עם אלוהים הכול אפשרי."

והחל פטרוס לומר לו: "הנה, אנחנו עזבנו את הכול והלכנו אחריך."

והשיב ישוע ואמר להם: "אמן אני אומר לכם, אין איש אשר

עזב בית או אחים או אחיות או אב או אם או אישה או ילדים או שדות, למעני ולמען הבשורה, שלא יקבל עכשיו, בזמן הזה, פי מאה: בתים ואחים ואחיות ואימהות וילדים ושדות – עם רדיפות; ובעולם הבא חיי עולם. אולם רבים מן הראשונים יהיו אחרונים, והאחרונים יהיו ראשונים.”

ישוע חוזה בפעם השלישית את מותו ואת תחייתו

והם היו בדרך, עולים לירושלים, וישוע הלך לפניהם; והם השתאו והלכו אחריו אחוזי יראה. ושוב לקח הצידה את השנים-עשר והחל לספר להם את העתיד לקרות לו: “הנה אנו עולים לירושלים, ובן-האדם יוסגר לראשי הכוהנים ולסופרים; והם ידונו אותנו למוות ויסגירו אותנו לגויים. והם ילעגו לו, וילקו אותו, וירקו עליו, ויהרגו אותו; וביום השלישי יקום.”

בקשת יעקב ויוחנן

וניגשו אליו יעקב ויוחנן בני זבדי ואמרו: “המורה, אנחנו רוצים שתעשה בשבילנו את מה שנבקש.”

ואמר להם: “מה אתם רוצים שאעשה בשבילכם?”

ואמרו לו: “תן לנו שאחד ישב מימיןך ואחד משמאלך, בכבודך.”

אולם ישוע אמר להם: “אתם לא יודעים מה אתם מבקשים. האם אתם יכולים לשתות את הכוס שאני שותה, ולהיטבל את הטבילה שאני נטבל?”

ואמרו לו: “אנחנו יכולים.”

ואמר להם ישוע: "אומנם את הכוס שאני שותה תשתו, ואת הטבילה שאני נטבל תיטבלו; אך לשבת לימיני או לשמאלי אין בידי לתת, אלא זה יינתן לאלה אשר הוכן להם."

וכאשר שמעו זאת העשרה, החלו להתרעם על יעקב ועל יוחנן. אולם ישוע קרא אותם אליו ואמר להם: "אתם יודעים שאלה אשר נחשבים למושלי הגויים רודים בהם, והגדולים שבהם שולטים בהם. אולם לא כך יהיה ביניכם. אדרבא, מי מכם שרוצה להיות גדול – יהיה משרת שלכם. ומי שרוצה להיות ראשון – יהיה עבד של כולם. כי גם בן-האדם לא בא כדי שישרתו אותו, אלא כדי לשרת ולתת את נפשו כֹּפֶר בעד רבים."

ריפוי איש עיוור ליד יריחו

והם באו ליריחו. ובצאתו מיריחו עם תלמידיו ועם המון רב, ישב בְּרִטְיָמִי העיוור, בנו של טִימִי, בצד הדרך, וקיבץ נדבות. וכאשר שמע כי זה ישוע מנצרת, החל לצעוק ולומר: "בן-דָּוִד, ישוע, רַחֵם עליי!"

וגערו בו רבים שישתוק, אך הוא צעק חזק עוד יותר: "בן-דָּוִד, רחם עליי!"

וישוע עצר וביקש שיקראו לו.

וקראו לעיוור ואמרו לו: "התעודד! קום! הוא קורא לך." והוא השליך את מעילו מעליו, וקם והלך אל ישוע.

והשיב ישוע ואמר לו: "מה אתה רוצה שאעשה בשבילך?"

ואמר לו העיוור: "רבן, עשה שאראה!"
ואמר לו ישוע: "לך לך, אמונתך ריפאה אותך." ומיד הוא
ראה, והלך אחרי ישוע בדרך.

ישוע נכנס לירושלים

וכאשר התקרבו לירושלים, אל בית פגיי ובית עננה אשר
בהר הזיתים, שלח שניים מתלמידיו ואמר להם: "לכו אל
הכפר אשר מולכם, ומיד כשתיכנסו אליו תמצאו עיר קשור,
אשר איש לא ישב עליו מעולם. התירו אותו והביאו אותו.
ואם מישהו יאמר לכם: 'למה אתם עושים זאת?' אמרו:
'האדון זקוק לו.' ומיד הוא ישלח אותו לכאן."

והם הלכו ומצאו עיר קשור לשער מבחון, בסמטה, והתירו
אותו. וכמה מן העומדים שם אמרו להם: "מה אתם עושים?
למה אתם מתירים את העיר?" והם אמרו להם כפי שציווה
אותם ישוע, והניחו להם.

והביאו את העיר אל ישוע ושמו עליו את מעיליהם, והוא
ישב עליו. ורבים פרשו את מעיליהם על הדרך, ואחרים
כרתו ענפים מלבלבים מן העצים ופרשו אותם על הדרך.
וההולכים לפניו וההולכים אחריו הריעו ואמרו:

"הושע־נא!"

ברוך הבא בשם ה'!

ברוכה מלכות דוד אבינו הבאה בשם ה'!

הושע־נא במרומים!"

וישוע נכנס לירושלים ולבית המקדש. והתבונן סביב סביב על הכול, ומאחר שהשעה כבר הייתה מאוחרת, יצא אל בית עֲנִיָה עם השנים-עשר.

קללה על עץ תאנה

ולמוחרת, אחרי שיצאו מבית עניה, היה רָעַב. וראה מרחוק עץ תאנה שהיו עליו עלים, והלך לראות אם ימצא בו משהו. וכאשר ניגש אליו לא מצא מאומה מלבד עלים, כי לא הייתה זו עונת התאנים. והשיב ישוע ואמר לו: "מעתה איש לא יאכל ממך פרי עד עולם." ותלמידיו שמעו.

טיהור בית המקדש

ובאו לירושלים. ונכנס ישוע אל בית המקדש והחל לגרש את המוכרים ואת הקונים שבבית המקדש. והפך את השולחנות של החלפנים ואת הכיסאות של מוכרי היונים. ולא הרשה לאיש להעביר אף כלי דרך בית המקדש. ולימד אותם ואמר: "האם לא כתוב: 'ביתי בית תפילה ייקרא לכל העמים'? אולם אתם עשיתם אותו ל'מערת פְּרִיצִים'!"

והסופרים וראשי הכוהנים שמעו. והם חיפשו דרך להרוג אותו; כי פחדו ממנו, משום שכל ההמון נדהם מתורתו. ובבוא הערב יצא אל מחוץ לעיר.

כוח האמונה באלוהים

ומוקדם בבוקר, כאשר עברו, ראו את עץ התאנה יָבֵשׁ משורשיו. ונזכר פטרוס ואמר לו: "רבי, רְאֵה! עץ התאנה שקיללת יָבֵשׁ."

והשיב ישוע ואמר להם: "בְּטָחוּ באלוהים. כי אמן אני אומר לכם, כל האומר להר הזה: 'היעקר והיזרק לתוך הים', ואינו מפקפק בליבו, אלא מאמין שיתקיים דְבָרוֹ, יהיה לו כל אשר הוא אומר. על כן אני אומר לכם: כל הדברים אשר תבקשו בתפילה, הַאֲמִינוּ שאתם מקבלים אותם, והיו לכם. וכאשר אתם עומדים בתפילה, אם יש לכם דבר נגד מישהו, סֶלְחוּ לוֹ, כדי שגם אביכם שבשמיים יסלח לכם על עוונותיכם. אולם אם אינכם סולחים, גם אביכם שבשמיים לא יסלח לכם על עוונותיכם."

סמכותו של ישוע

שוב באו לירושלים. וכאשר התהלך בבית המקדש באו אליו ראשי הכוהנים והסופרים והזקנים, ואמרו לו: "באיזו סמכות אתה עושה את הדברים האלה? ומי נתן לך את הסמכות הזאת לעשות אותם?"

והשיב ישוע ואמר להם: "גם אני אשאל אתכם דבר אחד, והקשיבו לי אתם, ואני אגיד לכם באיזו סמכות אני עושה את הדברים האלה. טבילת יוחנן, האם היא הייתה מאת שמיים או מאת בני אדם? הקשיבו לי!"

והתייעצו זה עם זה ואמרו: "אם נאמר: 'מאת שמיים', יאמר: 'אם כן, מדוע לא האמנתם לו?' אולם אם נאמר: 'מאת בני אדם...' – הם פחדו מהעם, כי כולם חשבו שיוחנן אכן היה נביא. והשיבו ואמרו לישוע: 'איננו יודעים'."

והשיב ישוע ואמר להם: "גם אני לא אגיד לכם באיזו
סמכות אני עושה את הדברים האלה."

משל בעל הכרם

והחל לדבר אליהם במשלים: "איש אחד נטע כרם, והקים
גדר מסביבו, וחצב יקב, ובנה מגדל, והחכיר אותו לכורמים,
ונסע לארץ אחרת. ובבוא העונה שלח עבד אל הכורמים
כדי לקבל מן הכורמים מפרי הכרם. ותפסו אותו, והכו
אותו, ושילחו אותו ריקם. והוסיף ושלח אליהם עבד אחר;
אותו סקלו באבנים ופצעו אותו בראשו, ושילחו אותו
בבושת פנים. ושוב שלח עוד אחד, ואותו הרגו. וגם רבים
אחרים, את אלה הִכו ואילו את אלה הרגו. ובכך, עדיין היה
לו בן אחד, אהובו, ואותו שלח אליהם אחרון באומרו:
'את בני יכבדו.' אולם הכורמים ההם אמרו זה אל זה: 'זה
היורש! בואו נהרוג אותו והירושה תהיה לנו.' ותפסו אותו,
והרגו אותו, והשליכו אותו אל מחוץ לכרם.

"ובכן, מה יעשה בעל הכרם? הוא יבוא ויהרוג את הכורמים,
וייתן את הכרם לאחרים. האם לא קראתם את הכתוב הזה:

'אבן מֵאֶסוּ הבונים הייתה לראש פינה;

מאת ה' הייתה זאת והיא נִפְלְאת בעינינו'?"

והם ביקשו לאסור אותו, אך פחדו מן ההמון, כי ידעו שהוא
סיפר את המשל עליהם. ועזבו אותו והלכו משם.

קיסר ואלוהים

ושלחו אליו פרושים ואנשי הורדוס כדי שיתפסו אותו בדבריו. ובאו ואמרו לו: "המורה, אנו יודעים שאתה איש אמת ואינך חושש מאף אחד; כי אינך נושא פנים לאיש, אלא אתה מלמד את דרך האלוהים בְּאִמְתּוֹ: האם מותר לתת מס לקיסר או לא? האם עלינו לתת או לא לתת?"

אולם הוא ידע את צביעותם ואמר להם: "למה אתם מנסים אותי? הֲבִיאוּ לִי דִינָר כְּדֵי שְׂאֵרָאָה אוֹתוֹ. וְהִבִּיאוּ לוֹ. ואמר להם: "שֶׁל מִי הַדִּיּוֹקָן הַזֶּה וְהַכְּתוּבָת?"

ואמרו לו: "שֶׁל הַקִּיסָר."

והשיב ישוע ואמר להם: "תנו לקיסר את אשר לקיסר, ולאלוהים את אשר לאלוהים." והם תמהו עליו.

אלוהי החיים

ובאו אליו צדוקים, האומרים כי אין תחיית המתים, ושאלו אותו ואמרו: "המורה, משה כתב לנו שאם ימות אחיו של איש, והניח אישה, ולא השאיר ילדים – ייקח אחיו את אשתו ויקים זרע לאחיו. היו שבעה אחים: הראשון לקח אישה ומת, ולא השאיר זרע. ולקח אותה השני ומת, וגם הוא לא השאיר זרע. וכך גם השלישי. ולקחו אותה כל השבעה, ולא השאירו זרע. ואחרי כולם מתה גם האישה. ובכך, בתחיית המתים, כאשר יקומו, אשתו של מי היא תהיה? כי כל השבעה לקחו אותה לאישה."

והשיב ישוע ואמר להם: "האם לא משום כך אתם טועים, משום שאינכם יודעים את הכתובים ואף לא את גבורת האלוהים? כי כאשר יקומו מן המתים, לא יתחתנו ואף לא יחיתנו, אלא יהיו כמו המלאכים שבשמיים. אולם באשר למתים, שאכן יקומו, האם לא קראתם על אודות הסנה בספר משה, ואיך דיבר אליו אלוהים ואמר: 'אנוכי אלוהי אברהם, ואלוהי יצחק, ואלוהי יעקב'? הוא אינו אלוהי המתים, כי אם אלוהי החיים. לכן אתם טועים מאוד."

המצווה הראשונה

וניגש אליו אחד הסופרים ושמע אותם מתווכחים. הוא הבין כי ישוע ענה להם היטב, ושאל אותנו: "מהי המצווה הראשונה מכולן?"

והשיב לו ישוע: "הראשונה היא: 'שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד. ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך, ובכל נפשך, ובכל שכלך ובכל מאודך.' זאת המצווה הראשונה. והשנייה דומה לה, והיא: 'ואהבת לרעך כמוך.' אין אף מצווה גדולה מאלה."

ואמר לו הסופר: "יפה, המורה. אמת אמרת שאחד הוא ואין עוד מלבדו. ולאהוב אותו בכל לבבך, ובכל בינתך, ובכל נפשך, ובכל מאודך, ולאהוב לרעך כמוך – זה גדול מכל העולות והזבחים."

וראה ישוע כי בחוכמה השיב, ואמר לו: "אינך רחוק ממלכות האלוהים." ואיש לא העז עוד לשאול אותו שום דבר.

אֲדָנוֹת הַמְּשִׁיחַ

וכאשר לימד ישוע בבית המקדש, השיב ואמר: "איך זה שהסופרים אומרים שהמשיח הוא בן־דוד? כי דוד עצמו אמר ברוח הקודש:

נְאוֹם ה' לַאֲדוֹנָי:

"שֵׁב לְיְמֵינִי עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הַדּוֹם לְרַגְלֶיךָ."

ובכן, דוד עצמו קורא לו 'אדון'; אז איך זה שהוא בְּנוֹ? וההמון הרב שמע לו ברצון.

אֲזָהָרָה מִפְּנֵי הַסּוֹפְרִים

והורה להם את תורתו: "היזהרו מן הסופרים אשר אוהבים להתהלך בגלימות, ולקבל ברכת שלום בשווקים, ומושבי כבוד בבתי כנסת, ומקומות מכובדים בסעודות, ואשר טורפים את בְּתֵי האלמנות ומאריכים בתפילה למראית עין – אלה יקבלו דין חמור יותר."

תְּרוֹמַת אֱלֻמְנָה עֲנִיָּה

וישוע ישב מול תיבת התרומות והתבונן באנשים הרבים המטילים כסף לתיבת התרומות. ועשירים רבים הטילו הרבה. ובאה אלמנה ענייה והטילה שתי פרוטות, שהן רבע אֵיֶסְר. וקרא את תלמידיו אליו ואמר להם: "אמן אני אומר לכם, האלמנה הענייה הזאת הטילה יותר מכל האחרים שהטילו לתיבת התרומות; כי כולם הטילו מהעוֹדְפִים שלהם, אך היא ממחסורה הטילה את כל מה שהיה לה, את כל מחייתה."

חבלי המשיח בראשיתם

ובצאתו מבית המקדש אמר לו אחד מתלמידיו: "המורה, ראה אילו אבנים ואילו בניינים!"

והשיב ישוע ואמר לו: "אתה רואה את הבניינים הגדולים האלה? לא תישאר אבן על אבן שלא תופל ארצה."

וכאשר ישב על הר הזיתים, מול בית המקדש, שאלו אותו פטרוס ויעקב ויוחנן ואנדרי, בהיותם לבדם איתו: "אמור לנו, מתי יהיו הדברים האלה? ומה יהיה האות כאשר כל הדברים האלה יהיו קרובים להתגשם?"

והשיב להם ישוע והחל לומר: "היזהרו שאיש לא יתעה אתכם! כי רבים יבואו בשמי ויאמרו: 'אני הוא!' ויתעו רבים. וכאשר תשמעו על מלחמות ושמעות על מלחמות, אל תיבהלו, כי זה חייב לקרות, אך זה עדיין לא הקץ. עם יקום על עם וממלכה על ממלכה; ויהיו רעידות אדמה במקומות שונים, ויהיו רעב ומהומות. אלה חבלי הלידה בראשיתם.

"אולם אתם, היזהרו לכם! כי יסגירו אתכם לסנהדריות ולבתי כנסת, וילקו אתכם ויעמידו אתכם בגללי לפני מושלים ומלכים – לעדות להם. ותחילה צריך שהבשורה תוכרז לכל העמים. וכאשר יוליכו אתכם ויסגירו אתכם, אל תדאגו מראש למה שתאמרו ואל תתכננו, אלא מה שיינתן לכם באותה שעה, את זה תאמרו; שכן לא אתם תדברו, אלא רוח הקודש. ואח יסגיר את אחיו להורג ואב

את בנו; וילדים יקומו על הוריהם ויביאו למותם. ואתם תהיו שנואים על הכול בגלל שמי. אולם המחזיק מעמד עד הקץ, הוא ייושע.”

השיקוץ המְשׁוֹמֵם

”אולם כאשר תראו את השיקוץ המְשׁוֹמֵם, אשר עליו דיבר דניאל הנביא, עומד במקום שאינו צריך להיות בו” – על הקורא להבין – ”אז על הנמצאים ביהודה לנוס אל ההרים. ומי שעל גג הבית, אל ירד אל הבית ואף אל ייכנס לקחת דבר מביתו. ומי שבשדה, אל ישוב לאחור לקחת את מעילו. ואוי להָרוֹת ולמיניקות בימים ההם! והתפללו שמנוסתכם לא תהיה בחורף. כי הימים ההם יהיו ימי צרה אשר לא הייתה כמוה מראשית הבריאה אשר ברא אלוהים ועד עתה, ולעולם לא תהיה אחריה. ואילולא קיצר ה' את הימים, לא היה נושע כל בשר; אולם למען הבחירים אשר בחר, קיצר את הימים. ואז, אם איש יגיד לכם: 'הנה המשיח כאן!' או: 'הנה הוא שם!' אל תאמינו. כי יקומו משיחי שקר ונביאי שקר, ויתנו אותות ומופתים כדי להתעות, אם אפשר, אפילו את הבחירים. אולם אתם היזהרו! הנה אמרתי לכם הכול מראש.”

חזון השיבה וההתגלות

”אולם בימים ההם, אחרי הצרה ההיא, תִּחְשַׁךְ השמש והירח לא ייתן אור; וכוכבי השמיים יפלו וצבא השמיים יזדעזע. ואז יראו את בן־האדם בא בעננים, בגבורה רבה

ובכבוד. ואז הוא ישלח את מלאכיו ויקבץ את בחיריו מארבע הרוחות, מקצה הארץ ועד קצה השמיים.

משל התאנה

”ולמדו את המשל מן התאנה: כאשר ענפיה מתרככים ועליה מְנַצֵּים, אתם יודעים שהקיץ קרוב. כן גם אתם, כאשר תראו את הדברים האלה מתקיימים, דעו כי קרוב הוא, בשערים. אמן אני אומר לכם, חלוף לא יחלוף הדור הזה עד שכל אלה יתקיימו. השמיים והארץ יחלפו, אך דבריי לא יחלפו כלל.”

היו ערניים

”אולם על אודות היום ההוא והשעה ההיא אין איש יודע, גם לא המלאכים שבשמיים וגם לא הבן, אלא רק האב. היזהרו! עמדו על המשמר והתפללו! כי אינכם יודעים מתי העת ההיא. דומה הדבר לאיש שנוסע לארץ אחרת, ועוזב את ביתו, ונותן סמכויות לעבדיו, ולכל אחד את תפקידו, ועל השוער מצווה שיהיה ערני. לכן היו ערניים, כי אינכם יודעים מתי יבוא בעל הבית – בערב או בחצות הלילה או בעת קריאת התרנגול או לפנות בוקר – פן יבוא פתאום וימצא אתכם ישנים. את מה שאני אומר לכם, אני אומר לכולם: היו ערניים!”

מזימה נגד ישוע

ויהי יומיים לפני חג הפסח והמצות, וראשי הכוהנים והסופרים חיפשו דרך לתפוס אותו בעורמה כדי להרוג אותו. אולם אמרו: ”לא בחג, פן תהיה מהומה בעם.”

משיחת ישוע

וכאשר היה בבית עֲנִיָּה, בביתו של שמעון המצורע, והסב אל השולחן, באה אישה עם פך בֶּהֱט ובו שמן נֶרְד זך, יקר מאוד. והיא שברה את פך הֶהֱט ויצקה את השמן על ראשו. והיו שהתרעמו על כך בינם לבין עצמם ואמרו: "לשם מה הבזבז הזה של השמן? כי היה אפשר למכור אותו ביותר משלוש מאות דינר ולתת לעניים." והם החלו לנזוף בה.

אולם ישוע אמר: "הניחו לה! למה אתם מציקים לה? מעשה טוב עשתה לי. כי העניים תמיד איתכם, ובכל עת שתרכו תוכלו להיטיב איתם; אבל אני לא תמיד איתכם. היא עשתה מה שהיה ביכולתה; היא הקדימה למשוח את גופי לקבורה. אמן אני אומר לכם, בכל מקום שתוכרז הבשורה הזאת, בכל העולם, גם מה שהיא עשתה יסופר לזכרה."

הסכם ההסגרה

ויהודה איש קְרִיּוֹת, אחד מן השנים-עשר, הלך אל ראשי הכוהנים כדי להסגיר אותו לידיהם. וכאשר הם שמעו זאת, הם שמחו והבטיחו לתת לו כסף. והוא חיפש שעת כושר להסגיר אותו.

סעודת הפסח

וביום הראשון של חג המצות, אשר בו זבחו את הפסח, אמרו לו תלמידיו: "לאן אתה רוצה שנלך ונכין, כדי שתאכל את הפסח?"

ושלח שניים מתלמידיו ואמר להם: "לכו העירה, ושם

יפגוש אתכם איש נושא כד מים; לכו אחריו. ובמקום שייכנס אליו, אמרו לבעל הבית: 'המורה אומר: "איפה חדר האורחים אשר בו אוכל את הפסח עם תלמידיי?"' והוא יראה לכם עליית גג גדולה, מרוהטת וערוכה; שם תכינו לנו." ויצאו תלמידיו ובאו העירה, ומצאו הכול כפי שאמר להם, והכינו את הפסח.

ובבוא הערב בא עם השנים-עשר. וכאשר הסבו ואכלו, אמר ישוע: "אמן אני אומר לכם, אחד מכם יסגיר אותי – אחד שאוכל איתי."

והם החלו להתמלא מועקה, ואמרו לו אחד-אחד: "האומנם זה אני?" ואחר: "האומנם זה אני?"

והשיב ואמר להם: "זה אחד מן השנים-עשר, אחד שמטביל אותי בקערה. בן-האדם אומנם הולך, ככתוב עליו, אך אוי לאיש ההוא אשר על ידיו מוסגר בן-האדם. מוטב היה לאיש ההוא אילולא נולד."

וכאשר אכלו לקח ישוע את הלחם, וברך, ובצע, ונתן להם, ואמר: "קחו, אכלו; זה גופי." ולקח את הכוס, והודה וברך, ונתן להם; וכולם שתו ממנה. ואמר להם: "זה דמי דם הברית החדשה, הנשפך בעד רבים. אמן אני אומר לכם, שתה לא אשתה עוד מפרי הגפן עד ליום שבו אשתה אותה חדש במלכות האלוהים."

ולאחר ששרו את ההלל, יצאו אל הר הזיתים.

חזון ההתכחשות

ואמר להם ישוע: "כולכם תיכשלו בי הלילה הזה, כי כתוב: 'אכה את הרועה ותפוצינה הצאן'. אך לאחר שאקום, אלך לפניכם לגליל."

אולם פטרוס אמר לו: "גם אם כולם ייכשלו, אני לא!"
ואמר לו ישוע: "אמן אני אומר לך, כי עוד היום, הלילה הזה, בטרם יקרא התרנגול פעמיים, תתכחש לי שלוש פעמים."
אולם פטרוס חזר ואמר בִּיתר תוקף: "גם אם עליי למות איתך, לא אתכחש לך בשום אופן!" וכך אמרו כולם.

התפילה בְּגַת שְׁמָנִים

ובאו למקום הנקרא גַת שְׁמָנִים. ואמר לתלמידיו: "שבו כאן בזמן שאתפלל. ולקח איתו את פטרוס ואת יעקב ואת יוחנן. והחל להתיירא ולהתייסר. ואמר להם: "נפשי מרה עליי עד מוות. הישארו כאן וְהִיו עֲרֵנִים!"

והלך מעט הלאה, ונפל ארצה, והתפלל שאם אפשר, תעבור ממנו השעה. ואמר: "אבא, אבי, אתה כול יכול; הַעֲבֵר נא ממני את הכוס הזאת. אולם לא כרצוני, כי אם כרצונך."

ובא ומצא אותם ישנים. ואמר לפטרוס: "שמעון, אתה ישן? האם לא היית חזק דַּיִךְ להיות ער שעה אחת? הֲיִו עֲרֵנִים והתפללו, כדי שלא תבואו לידי ניסיון. אומנם הרוח חפצה, אבל הבשר חלש."

ושוב הלך משם והתפלל, ואמר אותם דברים. וכאשר חזר

מצא אותם ישנים שוב, כי עיניהם היו כבדות. ולא ידעו מה להשיב לו.

ובא אליהם בפעם השלישית ואמר להם: "האם עודכם ישנים ונחמים? די! הגיעה השעה. הנה בן-האדם מוסגר לידי חוטאים. קומו, בואו נלך! הנה המסגיר אותי קָרֵב."

הסגרת ישוע

ומיד בעודו מדבר בא יהודה, אחד מן השנים-עשר, ואיתו המון רב עם חרבות ומקלות, באים מטעם ראשי הכוהנים והסופרים והזקנים. והמסגיר אותו נתן להם סימן ואמר: "מי שאשק לו, זה הוא; תפסו אותו והוליכו אותו תחת משמר."

ובבואו מיד ניגש אליו ואמר לו: "רבי, רבי!" ונשק לו בחיבה. והם שלחו ידיהם אליו ותפסו אותו. אבל אחד מן העומדים שם שלף חרב, והכה את עבד הכוהן הגדול וכרת את אוזנו. והשיב ישוע ואמר להם: "כמו על שודד יצאתם עליי בחרבות ובמקלות כדי לעצור אותי? יום-יום הייתי איתכם בבית המקדש, מלמד, ולא תפסתם אותי. אולם הכתובים חייבים להתקיים." וכולם נטשו אותו וברחו.

ובחור אחד הלך אחריו, עוטה סדין על מערומיו. והבחורים תפסו אותו, אך הוא שמט את הסדין מאחוריו וברח מהם עירום.

משפט הסנהדרין

והוליכו את ישוע אל הכוהן הגדול, והתכנסו אצלו כל ראשי הכוהנים והזקנים והסופרים. ופטרוס הלך אחריו מרחוק, עד לתוך חצר הכוהן הגדול. וישב עם המשרתים והתחמם ליד האש.

וראשי הכוהנים וכל הסנהדרין חיפשו עדות נגד ישוע כדי להוציא אותו להורג, ולא מצאו. כי רבים העידו עדות שקר נגדו, אך עדויותיהם לא היו תואמות.

וקמו אחרים והעידו עדות שקר נגדו ואמרו: "אנחנו שמענו אותנו אומר: 'אני אהרוס את ההיכל הזה שהוא מעשה ידי אדם, ובשלושה ימים אבנה אחר שאינו מעשה ידי אדם.'"
אולם אפילו כך לא תאמו דברי עדותם.

והכוהן הגדול קם ועמד במרכז, ושאל את ישוע ואמר: "האינך משיב דבר? מה האנשים האלה מעידים נגדך?" אך הוא שתק ולא השיב דבר. שוב שאל אותו הכוהן הגדול ואמר לו: "האם אתה הוא המשיח, בן־המבורך?"

ואמר ישוע: "אני הוא. ואתם תראו את בן־האדם יושב לימין הגבורה ובא עם ענני השמיים."

וקרע הכוהן הגדול את בגדיו ואמר: "לשם מה יש לנו עדיין צורך בעדים? שמעתם את חילול הקודש! מה אתם פוסקים?" וכולם הרשיעו אותו ופסקו שהוא בן מוות.

והחלו לירוק עליו, ולכסות את פניו, ולחבוט בו באגרופים, ולומר לו: "הינבא!" והמשרתים סטרו לו.

התכחשות פטרוס

וכאשר פטרוס היה למטה בחצר, באה אחת השפחות של הכוהן הגדול וראתה את פטרוס מתחמם. התבוננה בו ואמרה: "גם אתה היית עם ישוע מנצרת."

אולם הוא הכחיש ואמר: "אינני יודע ואינני מבין על מה את מדברת." ויצא החוצה אל המבואה, והתרנגול קרא. וראתה אותו השפחה שוב, והחלה לומר אל העומדים שם: "זה אחד מהם." ושוב הוא הכחיש.

ושוב, כעבור זמן־מה, אמרו העומדים שם לפטרוס: "באמת אתה אחד מהם, כי גם אתה גלילי וגם דיבורך דומה."

והוא החל לקלל ולהישבע: "אינני מכיר את האיש הזה שאתם מדברים עלי! והתרנגול קרא שנית. ונזכר פטרוס בדבר שישוע אמר לו: "בטרם יקרא התרנגול פעמיים, תתכחש לי שלוש פעמים." וכאשר חשב על כך, פרץ בבכי.

משפט פִּילְטוּס

ומיד בעלות השחר קיימו ראשי הכוהנים התייעצות עם הזקנים והסופרים וכל הסנהדרין; והם כבלו את ישוע, והוליכו אותו, והסגירו אותו לפִּילְטוּס.

ושאל אותו פילטוס: "האם אתה מלך היהודים?"

והשיב ואמר לו: "אתה אמרת."

וראשי הכוהנים האשימו אותו בדברים רבים. ופילטוס שאל אותו שוב ואמר: "האינך משיב דבר? רְאֵה כמה דברים

הם מעידים נגדך." אולם ישוע לא השיב עוד ולו דבר אחד, עד כי פילטוס תהה.

גזר הדין

ובחג היה נוהג לשחרר להם אסיר אחד, את מי שביקשו. והיה אחד שנקרא בַּר־אֶבָּא, שהיה כלוא עם חבריו למרד, אשר ביצעו מעשה רצח בעת המרד. וצעק ההמון והחל לבקש שיעשה למענם כפי שעשה תמיד.

ופילטוס השיב להם ואמר: "האם אתם רוצים שאשחרר לכם את מלך היהודים?" כי ידע שראשי הכוהנים הסגירו אותו מתוך קנאה. אולם ראשי הכוהנים הסיתו את ההמון לבקש שישחרר להם את בר־אבא במקומו.

ופילטוס חזר ואמר להם: "אם כן, מה אתם רוצים שאעשה לאיש אשר אתם קוראים לו מלך היהודים?" וחזרו וצעקו: "צלוב אותו!"

ואמר להם פילטוס: "למה? מה רע עשה?"

אך הם צעקו ביתר שאת: "צלוב אותו!"

ופילטוס, שרצה להשביע את רצון ההמון, שחרר להם את בר־אבא; ומסר את ישוע, לאחר שהולקה, לצליבה.

והחיילים הוליכו אותו לתוך חצר הארמון, שהוא בית הממשל, וקראו לכל הגדוד לבוא. והלבישו אותו ארגמן, וקלעו כתר קוצים, ועיטרו אותו בו. והחלו לברך אותו: "יחי מלך היהודים!" והכו אותו על ראשו בקנה, וירקו

עליו, וכרעו על ברכיהם, והשתחוו אליו. ולאחר שלעגו לו, הפשיטו ממנו את הארגמן והלבישו אותו בבגדיו. והוציאו אותו לצליבה.

הצליבה

ואיש אחד עבר שם – שמעון מְקִרְנָיָה, אביהם של אלכסנדר וְרופוס, אשר בא מן הכפר – והם הכריחו אותו לשאת את צלבו. והביאו אותו אל המקום שנקרא גֹּלְגוֹתָא, שתרגומו מקום הגולגולת. ונתנו לו לשתות יין מהול במור, אך הוא לא לקח. וצלבו אותו. וחילקו את בגדיו בהפלת גורל, לקבוע מה ייקח כל אחד.

והייתה זו השעה השלישית, וצלבו אותו. ודבר אשמתו היה כתוב על שלט מעליו: מלך היהודים. וצלבו יחד איתו שני שודדים, אחד מימינו ואחד משמאלו; והתקיים דבר הכתוב: "ואת פושעים נִמְנָה." והעוברים שם גידפו אותו, והנידו ראשם, ואמרו: "בוז לך, ההורס את ההיכל ובונה אותו בשלושה ימים! הושע את עצמך ורד מן הצלב!"

וכך גם ראשי הכוהנים והסופרים לעגו לו בינם לבין עצמם ואמרו: "הוא הושיע אחרים; את עצמו אינו יכול להושיע. המשיח, מלך ישראל – שִׁירָד עכשיו מן הצלב, כדי שִׁנְרָאָה ונאמין בו." וגם הנצלבים איתו חירפו אותו.

ויהי בשעה השישית, ויהי חושך על פני כל הארץ, עד השעה התשיעית. ובשעה התשיעית קרא ישוע בקול גדול ואמר: "אֱלֹהֵי, אֱלֹהֵי, לָמָּה שְׁבַקְתָּנִי?" שתרגומו: "אֱלֵי, אֱלֵי, למה עזבתני?"

וכמה מן העומדים שם שמעו זאת ואמרו: "הנה, הוא קורא לאלהיו".

ומישהו רץ, וטבל ספוג בחומץ, וקשר אותו לקנה, והשקה אותו, ואמר: "הניחו! בואו נראָה אם יבוא אליהו להוריד אותו".

וישוע זעק בקול גדול ונפח את רוחו. ופרוכת ההיכל נקרעה לשניים, מלמעלה עד למטה. וכאשר שר המאה שעמד מולו ראה שכך צעק ונפח את רוחו, אמר: "באמת, האיש הזה היה בן־האלוהים!"

והיו גם נשים שהסתכלו מרחוק, ובהן מרים המגדלית, ומרים אימם של יעקב הקטן ושל יוסי, ושלומית – אשר גם הן הלכו אחריו כאשר היה בגליל ושירתו אותו – ורבות אחרות שעלו איתו לירושלים.

הקבורה

ועתה, בבוא הערב, כיוון שהיה זה יום ההכנה, כלומר היום שלפני שבת, בא יוסף איש קַמְתִּים – יועץ נכבד, שגם הוא ייחל למלכות האלוהים – והוא אזר אומץ ונכנס אל פילטוס, וביקש את גופת ישוע. ופילטוס תהה אם הוא כבר מת. וקרא לשר המאה ושאל אותו אם אכן הוא כבר מת. וכשנודע לו משר המאה, נתן ליוסף את הגופה. והוא קנה סדין, והוריד אותו, ועטף אותו בסדין, והניח אותו בקבר חצוב בסלע, וגלל אבן על פי הקבר. ומרים המגדלית ומרים אִם יוסי ראו היכן הניח אותו.

התחייה

ואחרי צאת השבת הלכו מרים המגדלית, ומרים אימו של יעקב, ושלומית, וקנו בשמים כדי למשוח אותו בבואו.

ומוקדם מאוד בבוקר, ביום ראשון בשבוע, באו אל הקבר עם זריחת השמש. והן אמרו זו אל זו: "מי יגֹל לנו את האבן מפי הקבר?" ונשאו עיניהן וראו כי האבן כבר נגולה – כי הייתה גדולה מאוד. ונכנסו לתוך הקבר וראו בחור יושב מימין, לבוש בגלימה לבנה, והתייראו.

אולם הוא אמר להן: "אל תִּירָאנה. אתן מחפשות את ישוע מנצרת אשר נצלב. הוא קם! הוא איננו כאן. הנה המקום שהניחו אותו. אולם לכנה והגדנה לתלמידיו ולפטרוס, שהוא הולך לפניכם לגליל. שם תראו אותו כפי שאמר לכם." והן יצאו וברחו מן הקבר, וחיל ורעדה אחזו בהן. ולא סיפרו דבר לאיש, כי פחדו.

ישוע נראָה לכמה מתלמידיו

ולאחר שקם בַּשַׁחַר יום ראשון בשבוע, נראָה בראשונה למרים המגדלית, אשר ממנה גירש שבעה שדים. היא הלכה וסיפרה לאלה שהיו איתו, והם מתאבלים ובוכים. והם, כאשר שמעו כי הוא חי ונראָה אליה, לא האמינו.

ואחרי הדברים האלה התגלה אל שניים מהם בדמות אחרת בעת שהלכו בדרכם אל הכפר. והם הלכו וסיפרו לאחרים; ואף להם לא האמינו.

השליחות הגדולה

לאחר מכן התגלה אל האחד-עשר כאשר הסבו לשולחן. וגער בהם על חסרון אמונתם ועל ליבם הקשה, משום שלא האמינו לאלה אשר ראו אותנו אחרי קומו.

ואמר להם: "לכו אל כל העולם והכריזו את הבשורה לכל הבריאה. מי שמאמין ונטבל, ייושע; ומי שאינו מאמין, יורשע. ואלה האותות אשר ילוּ את המאמינים: יגרשו שדים בשמי; ידברו בלשונות חדשות; יסלקו נחשים; ואם ישתו רעל ממית, לא יזיק להם כלל; יסמכו ידיהם על חולים, והם יברואו."

ואז, לאחר שהאדון דיבר אליהם, הוא נישא השמימה, וישב לימין האלוהים. והם יצאו והכריזו בכל מקום, והאדון פעל איתם ואישר את הכרזתם באותות שנלוו אליה. אמן.

לקריאה נוספת, אפשר להזמין את הספר
"טליתא, קומי!"
ללא תשלום

054-9015859

DvarHaBsora.com